

(USE SANSKRIT HW NOTEBOOK TO ANSWER)

खण्ड:- 'क' अपटित अवबोधनम्

१) अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तरत ।

अस्माकम् जन्मभूमिः भारतदेशः अस्ति । अयं भारतदेशः रमणीयम् समृद्धः च अस्ति।
सुजला, सुफला, भूमिः सर्वेषां मनसि आनन्दं जनयति। भारतदेशे गंगा, यमुना, आदयः
नद्यः प्रवहन्ति । अस्य उत्तरस्यां दिशि हिमालयः शोभते । भारते षट् ऋतवः सन्ति ।

एकपदेन उत्तरं लिखत ।

1x5=5

- १) अस्माकं जन्मभूमि कः अस्ति ?
- २) भारत देशः कीदृशः अस्ति ?
- ३) अस्य उत्तरस्यां दिशि कः शोभते?
- ४) भारतदेशे काः नद्यः प्रवहन्ति ?
- ५) कति ऋतवः सन्ति ?

खण्डः - 'ख' अनुप्रयुक्त व्याकरणम्

२) अधोलिखितानां वर्णानां संयोगं कृत्वा शब्दरचना कुरुत ।

1x5=5

- १) व्+इ+द्+य्+आ+ल्+अ+य्+अः =
- २) अ+म्+अ+र्+अः=
- ३) म्+अ+न्+द्+इ+र्+अ+म्
- ४) स्+ऊ+र्+य्+अः=
- ५) ग्+अ+च्+छ्+अ+त्+इ=

३) रिक्तस्थानानि पूरयत।

1x5=5

- अ) बालकः ----- बालकाः
आ) शाला शाले -----
इ) ----- पठतः पठन्ति
ई) सः ----- ते
उ) फलम् ----- फलानि

३) रेखांकितपदस्य विभक्तिं वचनं चित्वा लिखत ।

1x5=5

	विभक्ति	वचनम्
क) रामाय =	-----	एकवचनम् (प्रथमा, चतुर्थि)
ख) फलम् =	प्रथमा	----- (एकचन, बहुवचन)
ग) माले =	-----	द्विवचन (द्वितिया, षष्टि)
घ) पुस्तकात् =	पंचमि	----- (बहुवचनम्, एकचनम्)
ङ) बालकैः =	-----	बहुवचनम् (तृतिया , सप्तमि)

४) अधोलिखितपदानि आधृत्य वाक्यानि रचयत।

1x5=5

- क) अहम्
- ख) पठति
- ग) पशुः
- घ) नेत्रे
- ङ) नमामि

५) भिन्नवर्गस्य पदानि चित्वा लिखत ।

1x5=5

- अ) शुकः, शाला, पाठः, बकः,
- आ) पठति, लिखति, खादसि, नमति
- इ) गजः, सिंहः, व्याघ्रः, मीनः
- ई) बालकः अपि, च, उपरि
- उ) मयूरः, काकः, चटकः, अश्वः

७) एकपदेन उत्तरं लिखत ।

1x5=5

- क) लोके वशीकृति का ?
- ख) कूर्मस्य किं नाम आसीत् ?
- ग) कस्य गुहे कोऽपि भृत्यः नासीत् ?
- घ) मंचे कति बालकवयः उपविष्टाः सन्ति ?

८) रेखाङ्कितपदानि अधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।

1x5=5

- क) सत्येन वाति वायुः ।
- ख) वसुन्दरा बहुरत्ना भवति ।
- ग) बालकाः पठन्ति ।
- घ) रामः ग्रामं गच्छति ।
- ङ) तत् पुस्तकं अस्ति ।
